

Dalszy ciąg sprawozdania z druku znaczków po 1 zł. z serii wydanej na pamiątkę oswobodzenia miasta Gdańska

Niniejsze sprawozdanie jest dalszym ciągiem poprzedniego sprawozdania nadanego w dniu 25 sierpnia 1945, a obejmującego druk tych znaczków aż do dnia 21 sierpnia włącznie.

Po 21 sierpnia nie drukowano więcej walcem drugim, albowiem skutkiem głębokiego wytrawienia i użycia w maszynie „Liti” Nr. 11631/ został zużyty i dawał ostatnio już odbitki o bardzo słabo zaznaczonych szczegółach rysunku. Natomiast walec I pracujący w maszynie „Pallatia II”, tak skutkiem płytszego wytrawienia, jak i lepszej maszyny służył dalej do druku tych znaczków. Po 21 sierpnia otrzymano jeszcze z walca dobrych arkuszowych odbitek.

Walec III sporządzono z tej samej kliszy /matrycy/ co i walec I i II, wobec czego wykazuje on identyczny rysunek znaczków co i poprzednie jak również odstępy pomiędzy poszczególnymi znaczkami. Walec III przygotowano na dzień 22 sierpnia i oddano go do przechowania w magazynie oddanym do użytku poczty.

Arkusze drukowane z walca III zasadniczo pod względem rysunku są identyczne z ze znaczkami drukowanymi walcami I i II i nie wykazują żadnych osobliwości lub odmian filatelistycznych, które mogłyby im nadać odmienną niż z poprzednich drukowanych walcami I i II. Jako przypadkowe bardzo drobne cechy indywidualne bez wszelkiej wartości filatelistycznej, mogące tylko służyć do odróżniania arkuszy drukowanych walcem III od drukowanych walcami I i II mogą służyć:

na 8-mym znaczku: plamka na marginesie znaczka pod „1 Zł”,

na 10-tym zn.: plamka na prawym marginesie znaczka, za wyrazem POLSKA,

na 30-tym zn.: plamka na marginesie nad literą A w POLSKA,

na 45-tym zn.: plama średnicy około 1 mm nad datą oswobodzenia,

na 71-tym zn.: plamka na marginesie u góry na lewo przed wyrazem POCZTA,

na 96-tym zn.: delikatna kreseczka na lewo na niebie przed górną częścią bramy z żurawiem,

na 100-nym zn.: kreska długości około 20 mm na marginesie lewym przed znaczkiem.

Znaczki 76, 77, 86, 87 i 88 są cokolwiek jaśniejsze skutkiem płytszego wytrawienia, co jest najwidoczniejszym na niebie.

Walec III wskazuje w stosunku do walca II płytsze wytrawienie, skutkiem czego ilość przenoszonej farby jest mniejsza i odbitki pozornie są jaśniejsze, mimo użycia tej samej mieszanki farby co i przy druku walcem I i II.

Barwa znaczków drukowanych walcem III jest oliwkowozielona. Mieszanka farby jest identyczna co i użyta przy druku walcem I i II, albowiem odrazu przygotowano ją w dostatecznej ilości. Nieco jaśniejszy wygląd znaczków pochodzi od płytszego wytrawienia walca a nie od zmiany jakości mieszanki farby, co już powyżej zazaczyłem.

Technika wykonania jest identyczna co i walcami I i II a mianowicie rotogawurą czyli wklęsłym drukiem siatkowym, skutkiem czego rysunek znaczków jest rozbity na kwadraty o różnej ilości przeniesionej farby, co właśnie powoduje półtony tworzące rysunek znaczków.

Druk z walca III odbył się na maszynie Palatia II Nr. 17.647 z fabryki Albert Frankenthal a więc na tej samej co i druk z walca I, w dniach 3, 4, 5 i 6 września t. j. łącznie przez cztery dni.

Do druku wydano 22.001 arkuszy z czego otrzymano 21.831 dobrych odbitek oraz 170 arkuszy makulatury drukowej.

Papier użyty do druku tych znaczków walcem III jest identyczny jak przy druku walcem I i II z pochodzi z fabryki papierów kolorowych Emil Hoffman Łódź. Zawiera dużą domieszkę drzewnika /celulozy/, skutkiem czego posiada odcień żółtawo szary. Powierzchnia jego jest dość szorstka wykazuje szereg skaz w postaci włókien lub ciał obcych. Jest on nadto łatwo łamliwy. Papier ten w prześwietleniu wykazuje jaśniejsze plamki ułożone w szeregi, a zatem pozornie robi wrażenie prążkowanego. Jakość też jego powierzchni wpływa na przyjmowanie farby i jej odcień. Gumowanie jest jasno – do ciemnożółtego, błyszczące do szorstkiego, skutkiem zawartości kurzu i prochu.

Perforacja odbywa się częściowo w firmie Wdowiaka ul. Morsztynowska, linjiowo o gęstości 11 ½, lub w Drukarni Narodowej na maszynach o gęstości 10 ¾ i 11. Jeszcze

perforacja jest nieukończona.

Ogółem do druku nakładu znaczków po 1 zł. z serii pamiątkowej wszystkimi trzema walcami wydano 155.558 arkuszy papieru z czego otrzymano 154.115 arkuszy dobrych odbitek oraz 1.443 arkuszy makulatury drukowej. Nadwyżka 4.115 arkuszy przeznaczona jest na pokrycie ewentualnej makulatury z perforacji, tak aby można uzyskać wyznaczony nakład 15,000.000 sztuk znaczków po 1 zł.

W Krakowie, dnia 25* sierpnia 1945 r.

Zgodność potwierdzam:

Drukarnia Narodowa

w Krakowie

pod zarządem

Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik”

/-/ Prof. Stanisław Mikstein

*od autora publikacji - data może być inna.